

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Výchova dítěte – Rodiče versus stát
Autor práce: Markéta Švecová
Obor studia: Sociální a charitativní práce
Posudek vypracoval: Mgr. Martin Klapetek, Ph.D. (Katedra filosofie a religionistiky TF JU)
Datum: 3. 5. 2017

Ve své bakalářské práci studentka více méně prokázala schopnost samostatně pod metodickým vedením vedoucí práce zpracovat zvolené téma. Studentka se snažila vytvořit text s ohledem na zvolené téma a metodologii s využitím určitého množství informačních zdrojů (s. 30-33). Osobně mě zajímá, jak je to u nás s časopiseckou produkcí na dané téma. Rád bych se na tomto místě zeptal na její nyní již prohloubený osobní názor ohledně kvantity a kvality české odborné literatury/časopiseckých studií k tématu její bakalářské práce, a to ve srovnání se zahraničím. Také mě zajímá, do jaké míry při heuristické fázi psaní sledovala již úspěšně obhájené kvalifikační práce na podobná témata. Jak lze tyto texty charakterizovat s ohledem na výběr tématu, použitou metodologii a obsah?

S ohledem na to, že rozsah bakalářské práce by se měl pohybovat mezi třiceti a čtyřiceti stranami vlastního textu, předpokládám, že předložená práce tuto povinnost splňuje. Z hlediska formální úrovně práce je potřeba zmínit grafickou rovinu díla. Studentka se během zpracování snažila zamezit překlepům a chybám, což pro čtenáře pozitivně podtrhuje celkový dojem. Bohužel nalezneme několik příkladů jednoslabičných spojek a předložek na konci řádku (viz s. 5, 12, 19, 26, 27). Občas na konci věty v poznámkách pod čarou chyběla tečka (např. poznámky pod čarou číslo 4, 64, 78).

Studentka se snažila strukturu práce zvládnout a smysluplně rozložit jednotlivé základní části textu.¹ Podle mého názoru se to moc nepovedlo. Čtenář jen těžkopádně následuje autorku, která nesystematicky skáče od tématu k tématu. Návaznost je pro čtenáře hádankou. Logická struktura, slibovaná autorkou v *Úvodu* (s. 6), se podle mého názoru v práci moc neprojevila. Pak už je jen marginalitou, že základní kapitoly bohužel nezačínají na nové stránce, což je pro čtenáře matoucí (viz s. 8, 11, 16, 19, 24). Pokud sledujeme jazykovou stránku práce, pak stylistická vyspělost a gramatická úroveň podle mého názoru více méně splňuje požadavky kladené na tento druh textu. Cíl práce je naznačen v *Úvodu* (s. 5), několikrát se opakuje, že se jedná o teoretickou práci.² Metody

¹ První kapitola na dvou stranách (!) je souborem povrchních tvrzení, které za pomoci hodnotícího srovnávání definují *Komunismus* jako nositele negativních hodnot bez toho, aby autorka otevřeně hovořila o druhém pólu tohoto srovnávání. S tím už má osobní zkušenost, to je porevoluční vývoj. Následuje druhá kapitola *Definice rodiny* a čtenář netuší, proč najednou takový tematický skok.

² Práci by podle mého názoru kvalitativně velice prospělo, kdyby teoretizování na základě jedné knihy doplnila třeba o soubor rozhovorů.

práce jen naznačuje zmiňovaný cíl práce, ale přímo popsány nejsou.³ Proto rozpačitě působí tvrzení: „Bylo to pro mě velmi zajímavé, neboť ačkoliv je tato práce čistě teoretická a vychází ze studia relevantní literatury, snažila jsem se sbírat jakékoliv praktické informace z každodenního života lidí žijících v minulém režimu.“ (s. 5). Jak se to projevuje v práci, jaké metody byly použity (například orální historie), ukáže se to v seznamu zdrojů? Výzkumné otázky jasně definované čtenář nenalezne, výraz *otázky* je použit spíše pro témata (s. 5). Je to škoda, protože vytýčení výzkumných otázek a pokud odpovědět na ně v závěru práce, by podle mého názoru napomohlo udržet lépe strukturu textu.

Co se týče obsahové stránky, tak z mého úhlu pohledu mohu nabídnout několik témat k diskuzi:

1. Znáte práce prof. Iva Možného o sociologii rodiny? Myslím si, že jeho přístup je v české diskuzi zásadní.

2. Píšete na s. 8: „Pro potřeby této práce a její celkový obrázek jsem se zaměřila na rodinu tzv. úplnou, totiž fungující ve složení matka, otec a děti, která nemá větší problémy. Celkově by se dala popsat jako průměrná, moderní rodina.“ Setkala jste se v reálném životě s takovou rodinou? Já osobně bych tento útvar zařadil mezi ideální typ a nakládal s ním jako se sociologickým nástrojem.⁴

3. Vaše hodnocení kolektivních domů je podle mého osobního názoru poměrně příkré (s. 11). Lze na tomto konceptu nalézt také nějaká pozitiva, která byla funkční?

4. Na s. 12 píšete „Některé instituce mají preventivní charakter, některé terapeutický, jiné intervenční, ať už se jedná o intervenci krizovou či běžnou“. Z jakého zdroje jste toto rozdělení čerpala, souhlasíte s ním?

Bakalářskou práci na téma: „Výchova dítěte – Rodiče versus stát“ **doporučuji** k obhajobě. Jakožto oponent navrhuji komisi k zvážení ohodnotit zmiňovanou bakalářskou práci známkou **dobře**.

Martin Klapetek

³ „Cílem práce je **shrnout a porovnat** [pozn. - *zvýraznil oponent*] sociální prostředí a výchovu předškolních dětí v době komunismu a v současnosti v naší zemi.“ Bohužel převažuje deskripce bez odstupů. Srovnání je pak jen mnohdy hodnotící.

⁴ Srov. přístup Maxe Webera k pojmům jako církev, sekta, kult v rámci sociologie náboženství.